

Velkommen

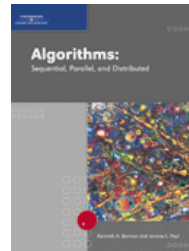
- **Forelesere:**

Dino Karabeg, Stein Krogdahl, Petter Kristiansen
dino@ifi.uio.no steinkr@ifi.uio.no pettkr@ifi.uio.no

- **Lærebok:**

Algorithms: Sequential, Parallel, and Distributed,
Kenneth A. Berman and Jerome L. Paul.
Til salgs i bokhandelen.

(Sørg for å få boka med copyright 2005.)

Velkommen

- **Gruppelærer:**

Hvem
epost@student.matnat.uio.no

- **Obliger:**

To/tre stykker, som må godkjennes.

- **Andre, ”nærliggende” kurs:**

INF-MAT 3/4370 Lineær optimering
INF-MAT 5360 Matematisk optimering
INF 5340 Algoritmer i bioinformatikk

Kvalitetssikring ved Ifi

- Som student har du rett og plikt til å bidra til kvalitetssikringen av studiet ditt. Dette gjør du først og fremst gjennom å delta i undervisningsevaluering. Faglærer vil ta initiativ til å sette i gang undervisningsevalueringen for hvert enkelt emne.
- Undervisningsevalueringen gir deg mulighet til å komme med tilbakemeldinger og innspill på undervisningen i løpet av semesteret, slik at forbedringer kan gjøres underveis.
- Du finner mer informasjon om dette på hovedsiden til Institutt for informatikk, under ”Annet” – ”Kvalitetssikring”, eller ved å følge denne linken: <http://www.ifi.uio.no/studinf/kvalitetssikring/studenter>.

Undervisningsplan

30/08	pk	Søking i strenger (kap. 20)
06/09	pk	Dynamisk programmering (kap. 9)
13/09		
20/09		
27/09		
04/10		
11/10		Undervisningsfri uke
	⋮	
14/12		Eksamen

Søking i strenger

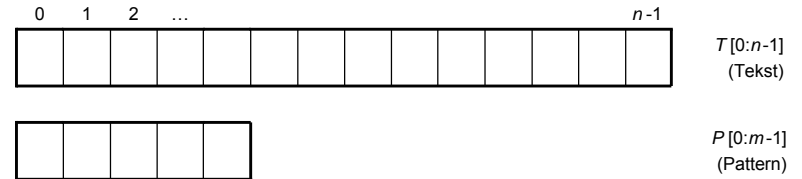
- Vanlige søkealgoritmer (*on-line-søk*)
 - Prefiks-søking Naiv algoritme
 - Knuth-Morris-Pratt-algoritmen
 - Suffiks-søking Boyer-Moore-algoritmen
 - Hash-basert Karp-Rabin-algoritmen
- Indeksering av tekst
 - Datastrukturer Trie-trær
 - Suffiks-trær

Definisjoner

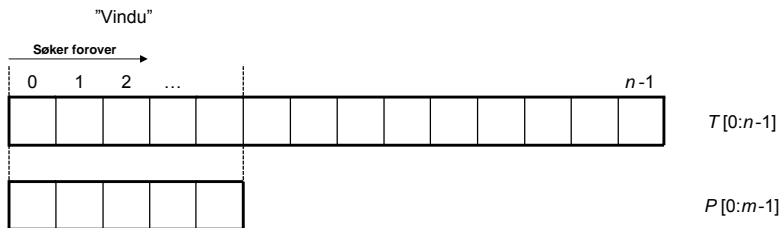
Et **alfabet** er en mengde symboler $A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\}$.

En **streng** $S = S[0:n-1]$ av lengde n er en sekvens av symboler fra A .

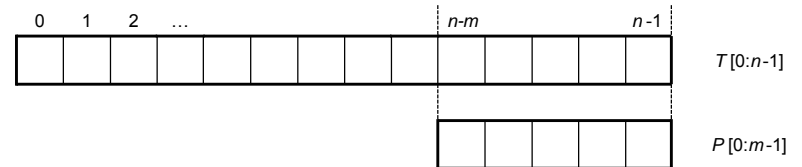
(Vi kan se på strengen S både som et array $S[0:n-1]$ og som en sekvens av symboler $S = s_1 s_2 \dots s_{n-1}$.)

Naiv algoritme

Naiv algoritme

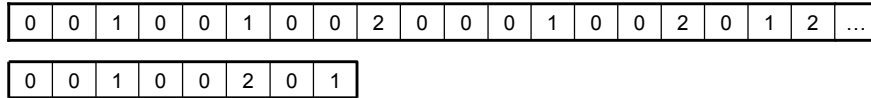
```

function NaiveStringMatcher (P[0:m-1], T[0:n-1])
  for s ← 0 to n - m do
    if T[s:s+m-1] = P then
      return(s)
    endif
  endfor
  return(-1)
end NaiveStringMatcher
    
```

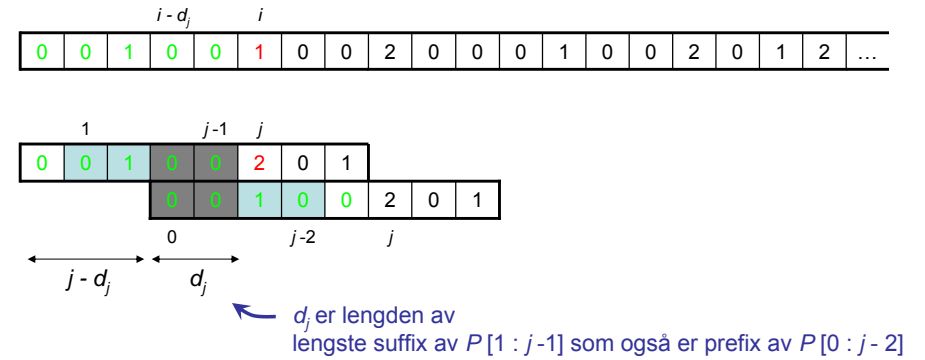
} **for-løkke** eksekveres $n - m + 1$ ganger.
 Hver sjekk inntil m symbolsammenlikninger.
 $O(nm)$ kjøretid (worst case)

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Det er, algoritmeteoretisk sett, rom for forbedringer av den naive algoritmen.
 Den flytter vinduet/patternet bare ett hakk i hvert steg.
 Kan vi kanskje flytte mer enn bare ett steg?

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Vi vet nå at vi kan flytte P $j - d_j$ steg.
 Og vi vet at $P[0:d_j-1]$ matcher T , så vi kan starte å sammenlikne med $P[d_j:m-1]$.

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

```
function KMPStringMatcher (P [0:m -1], T [0:n -1])
    i ← 0 // indeks i T
    j ← 0 // indeks i P
    CreateNext(P [0:m -1], Next [n -1])
    while i < n do
        if P [j] = T [i] then
            if j = m - 1 then
                return(i - m + 1)
            endif
            i ← i + 1
            j ← j + 1
        else
            j ← Next [j]
            if j = 0 then
                if T [i] ≠ P [0] then
                    i ← i + 1
                endif
            endif
        endif
    endwhile
    return(-1)
end KMPStringMatcher
```

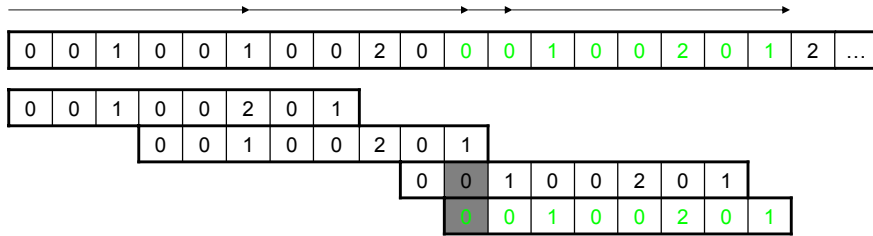
$O(n)$

Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

```
function CreateNext (P [0:m -1], Next [0:m -1])
    Next [0] ← Next [1] ← 0
    i ← 2
    j ← 0
    while i < m do
        if P [j] = P [i - 1] then
            Next [i] ← j + 1
            i ← i + 1
            j ← j + 1
        else
            if j > 0 then
                j ← Next [j]
            else
                Next [i] ← 0
                i ← i + 1
            endif
        endif
    endwhile
end CreateNext
```

(Trykkfeil i boka)

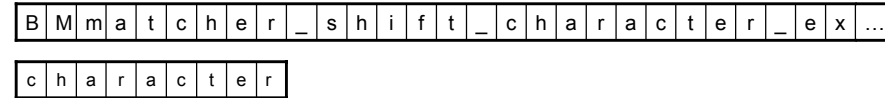
Knuth-Morris-Pratt-algoritmen

Lineær algoritme, $O(n)$ kjøretid worst case.

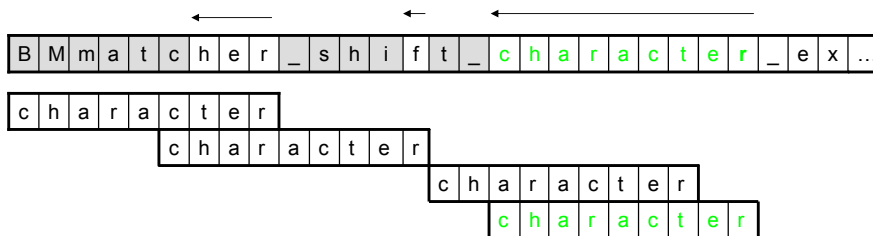
Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

Den naive algoritmen, og Knuth-Morris-Pratt er prefiksbaserte (fra venstre mot høyre).
Boyer-Moore-algoritmen (og varianter) er suffiksbasert (fra høyre mot venstre).

Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

Den naive algoritmen, og Knuth-Morris-Pratt er prefiksbaserte (fra venstre mot høyre).
Boyer-Moore-algoritmen (og varianter) er suffiksbasert (fra høyre mot venstre).

$O(mn)$ kjøretid worst case (som den naive algoritmen).
Sub-lineær ($\leq n$) i gjennomsnitt $O(n \log_{|A|} m / m)$.

Boyer-Moore-algoritmen (Horspool)

```

function HorspoolStringMatcher (P [0:m-1], T [0:n-1])
    i ← 0
    CreateShift(P [0:m-1], Shift [|A| - 1])
    while i < n - m do
        j ← m - 1
        while j ≥ 0 and T [i + j] = P [j] do
            j ← j - 1
        endwhile
        if j = 0 then
            return ( i )
        endif
        i ← i + Shift[ T [ i + m - 1 ] ]
    endwhile
    return (-1)
end HorspoolStringMatcher
    
```

Karp-Rabin-algoritmen

- Vi antar at strengene våre kommer fra et k -ært alfabet $A = \{0, 1, 2, \dots, k-1\}$.
- Hvert symbol i A kan sees på som et siffer i k -tallssystemet.
- Hver streng S i A^* kan sees på som tall S' i k -tallssystemet.

Eks:

$k = 10$, og $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ (Det vanlige 10-tallssystemet)
Strengen "6832355" kan sees på som tallet 6 832 355.

- Gitt en streng $P[0:m-1]$, kan vi beregne det korresponderende tallet med m multiplikasjoner og m addisjoner (Horners regel):

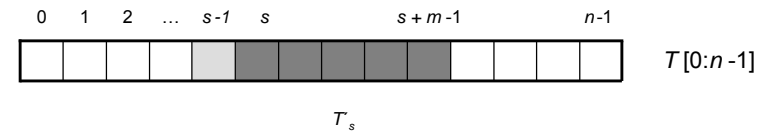
$$P' = P[m-1] + k(P[m-1] + k(P[m-2] + \dots + k(P[1] + kP[0])\dots))$$

Eks:

$$1234 = 4 + 10(3 + 10(2 + 10*1))$$

Karp-Rabin-algoritmen

- Gitt en tekststreng $T[0:n-1]$, og et heltall s (start-index), bruker vi T_s som betegnelse på delstrengen $T[s:s+m-1]$. (Vi antar at patternet vårt har lengde m .)
- En algoritme basert på Horners regel beregner T'_0, T'_1, T'_2, \dots og sammenlikner disse tallene med tallet P' for patternet P . (Tilsvarende den naive algoritmen.)
- Gitt T_{s-1} og k^{m-1} , kan vi regne ut T_s i konstant tid. **!**

Karp-Rabin-algoritmen

Grunnen til at vi kan beregne T_s i konstant tid når vi har T_{s-1} og k^{m-1} , er følgende rekurrensrelasjon:

$$T_s = k(T_{s-1} - k^{m-1} * T[s]) + T[s+m] \quad s = 1, \dots, n - m$$

Konstant, beregnes en gang, kan gjøres i tid $O(\log m)$

Eks:

$k = 10$, $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ (Det vanlige 10-tallssystemet) og $m = 7$.

$$T_{s-1} = 7937245$$

$$T_s = 9372458$$

$$T_s = 10(7937245 - (1000000 * 7)) + 8$$

Kan gjøres i konstant tid. Bare multiplikasjon og addisjon, vi antar disse operasjonene kan gjøres i konstant tid.

Karp-Rabin-algoritmen

- Kan beregne T_s i konstant tid når vi har T_{s-1} og k^{m-1} .
- Altså kan vi beregne de $n - m + 1$ tallene T_s , $s = 0, 1, \dots, n - m$ og P' i tid $O(n)$.
- Vi kan altså, i teorien, implementere en søkealgoritme med kjøretid $O(n)$.
- Dessverre vil tallene T_s og P' i praksis være for store til at algoritmen blir praktisk anvendbar.
- Trikket er å bruke modulo-aritmetikk. Vi gjør alle beregninger modulo q (q et tilfeldig valgt primtall, slik at kq akkurat passer i et 32/64 bits register).

Karp-Rabin-algoritmen

- Vi beregner $T^{(q)}_s$ og $P^{(q)}$, hvor

$$\left. \begin{array}{l} T^{(q)}_s = T_s \bmod q, \\ P^{(q)} = P \bmod q, \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Resten i divisjonen, n\aa r vi deler p\aa } q, \\ \text{et tall i intervallet } \{0, 1, \dots, q-1\}. \end{array}$$

og sammenlikner.

- Vi kan ha $T^{(q)}_s = P^{(q)}$, selv om $T_s \neq P$, en s\aa kalt *spuri\os match*.
- Har vi $T^{(q)}_s = P^{(q)}$, m\aa vi alts\aa gj\osre en n\oyaktig sjekk av T_s og P .
- Med stor nok q , er sannsynligheten for spuri\os matcher lav.

function KarpRabinStringMatcher ($P [0:m-1]$, $T [0:n-1]$, k , q)

$c \leftarrow k^{m-1} \bmod q$

$P^{(q)} \leftarrow 0$

$T^{(q)}_s \leftarrow 0$

for $i \leftarrow 1$ **to** m **do**

$P^{(q)} \leftarrow (k * P^{(q)} + P[i]) \bmod q$

$T^{(q)}_0 \leftarrow (k * T^{(q)}_0 + T[i]) \bmod q$

endfor

for $s \leftarrow 0$ **to** $n - m$ **do**

if $s > 0$ **then**

$T^{(q)}_s \leftarrow (k * (T^{(q)}_{s-1} - T[s] * c) + T[s+m]) \bmod q$

endif

if $T^{(q)}_s = P^{(q)}$ **then**

if $T_s = P$ **then**

return(s)

endif

endif

endfor

return(-1)

end KarpRabinStringMatcher

Karp-Rabin-algoritmen

- Lengste kj\osretid for Karp-Rabin-algoritmen f\aa r vi n\aa r patternet P finnes helt i slutten av strengen T .
- Sannsynligheten for at $T^{(q)}_s$ antar en spesifikk verdi i intervallet $\{0, 1, \dots, q-1\}$ er uniform $1/q$. (Vi antar strengene er uniformt fordelte.)
- $T^{(q)}_s$, $s = 0, 1, \dots, n-m-1$ vil alts\aa gi opphav til en spuri\os match med sannsynlighet $1/q$.
- La r v\aa re det forventede antall spuri\os matcher. Hver av disse inneb\aa rer inntil m sammenlikninger. I tillegg m\aa vi sjekke $T^{(q)}_{n-m}$, hvor vi f\aa r match.
- Kj\osretiden blir alts\aa: $(r + 1)m + (n - m + 1)$

Karp-Rabin-algoritmen

- r er en binomialfordelt stokastisk variabel. (Hver skift er et "fors\ok", med suksessansynlighet $1/q$, og vi gj\osr $n-m$ fors\ok) [N\aa anser vi spuri\os matcher som "suksess"...]
- $E[r] = (n-m)/q$. (Forventning av binomialfordelt variabel.)

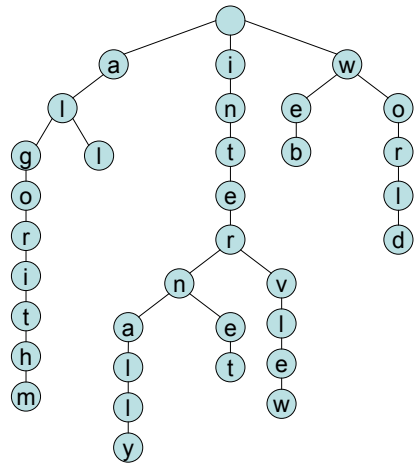
- Totalt f\aa r vi alts\aa $\left(\frac{n-m}{q} + 1\right)m + (n-m+1)$

Forventet kj\osretid n\aa r matchen finnes helt til slutt i T .

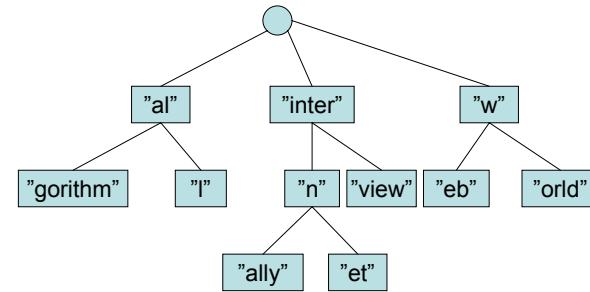
- Hvis $q < C$, hvor C er en konstant, blir kj\osretiden $O(nm)$.
- MEN det er rimelig \aa anta $q \gg m$, da blir kj\osretiden $O(n)$

Trie-trær

Trykkfeil i boka

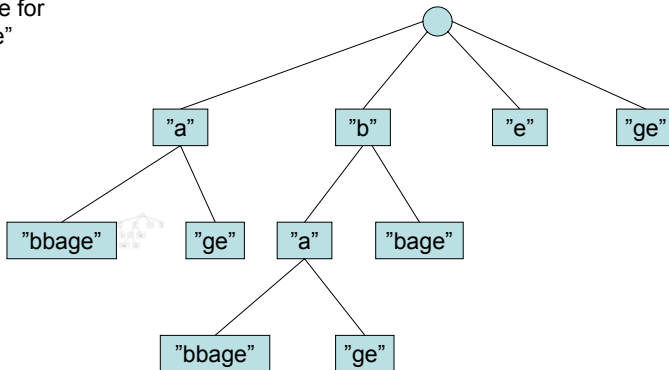

Trie-trær

Suffix-trær

Suffix -tre for "babbage"

Div.

